

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

07/06-175М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи з
навчальної дисципліни «Наукові студії» для здобувачів
вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Публічне управління
та адміністрування» (ID 81922) спеціальності D4
«Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 5
від 28.01.2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Наукові студії» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою Публічне управління та адміністрування (ID 81922) спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Левицька С. О. Рівне : НУВГП, 2026. 50 с.

Укладач: Левицька С. О., д.е.н., професор, професорка кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.н.держ. упр., в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник групи забезпечення спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування»: Антонова Світлана Євгенівна, к.е.н., доцентка кафедри менеджменту та публічного врядування.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
<i>Змістовий модуль 1. «Наукові цінності: формування, оцінювання, значимість».....</i>	8
<i>Змістовий модуль 2. «Науково-практичні дослідження сталого регіонального розвитку».....</i>	18
Підготовка до контрольних заходів.....	39
Список рекомендованих джерел.....	48

© С. О. Левицька, 2026

© НУВГП, 2026

Метою дисципліни є надання знань та розумінь в питаннях: ознайомлення з історією та практикою (вітчизняною, міжнародною) проведення науково – дослідної діяльності; розуміння, аналізу та організації науково-прикладних досліджень в сучасних умовах; ознайомлення студентів зі стратегією та тактикою проведення науково – прикладних досліджень на прикладі реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, надання студентам певних знань щодо методики й інструментарію дослідження за практичними пріоритетами; підготовки студентами публікації, доповідей, кваліфікаційних робіт.

Предмет навчальної дисципліни – організація та проведення науково-дослідницьких процесів, оцінювання практичної корисності інформації про результати науково-прикладних досліджень та альтернативи її імплементації в сучасних умовах розвитку регіональної економіки.

Завданням навчальної дисципліни є навчити студентів:

розуміти місце і значення науково-прикладних досліджень, зокрема, з питань сталого економічного регіонального розвитку в контексті сучасних технологій публічного управління та адміністрування.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

- **знати:** основні принципи та базові методи організації та проведення науково-прикладних досліджень і; теоретичні методи дослідження, обробки результатів експериментів та їх узагальнення;

- **вміти:**

використовувати елементи методу науково-прикладних досліджень; здійснювати обробку та узагальнювання науково-дослідної інформації, оцінку потенційної корисності напрямку науково-технічного

дослідження; представляти отриманих результати на конференціях, а також у науково-технічних виданнях;

Вивчення дисципліни «Наукові студії» надасть можливість здобувачам оволодіти наступними **компетентностями:**

розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування;

здатність: бути критичним і самокритичним; адаптуватись в новій ситуації; розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності; проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування; розробляти покрокові плани та інструменти їх практичного втілення.

Дисципліна и «Наукові студії» забезпечить такі результати навчання:

використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства;

знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;

уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;

використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку, дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності;

уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов.

Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Таблиця 1

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Лекція 1. Логіка формування та розвитку наукового знання.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 2. Наукові картини світу	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 3. Наука та цінності техногенної цивілізації	4	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 4. Сучасні методологічні наукові концепції	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 5. Види вчених звань та вчених ступенів	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 6. Соціальна та гуманітарна регіональна політика	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 7. Бюджетна політика держави: сутність, мета, завдання стратегічного розвитку регіональної економічної політики.	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 8. Науково – практичні підходи до ефективного використання природного та трудового ресурсного	2	Контроль присутності, робота на занятті

потенціалу		
Лекція 9. Ефективний податковий менеджмент: науково-практичні підходи	2	Контроль присутності, робота на занятті
Лекція 10. Організація трудових відносин в сучасних умовах господарювання	2	Контроль присутності, робота на занятті
Тема 1. Логіка формування та розвитку наукового знання. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 2. Наукові картини світу. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 3. Наука та цінності техногенної цивілізації. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 4. Сучасні методологічні наукові концепції. <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 5. Види вчених звань та вчених ступенів. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 6. Соціальна та гуманітарна регіональна політика. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування

Тема 7. Бюджетна політика держави: сутність, мета, завдання стратегічного розвитку регіональної економічної політики. <i>Практичне заняття.</i>	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 8. Науково – практичні підходи до ефективного використання природного та трудового ресурсного потенціалу. <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 9. Ефективний податковий менеджмент: науково-практичні підходи. <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Тема 10. Організація трудових відносин в сучасних умовах господарювання. <i>Практичне заняття.</i>	4	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Самостійна робота	0	1 Підготовка звіту за результатами власних досліджень
Всього поточна складова оцінювання:		60
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тести
2.2. Модульний контроль №2	20	Тести
Всього підсумкова складова оцінювання:		40
Разом:		100

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 *Наукові цінності: формування, оцінювання, значимість*

Тема 1.Науково – прикладні дослідження на сучасному етапі розвитку національної економіки

Наука як процес формування та узагальнення науково-прикладних знань. Основні ознаки наукового дослідження. Суть та етапи наукового пізнання процесів сталого економічного розвитку. Види науково - дослідних робіт та їх розвиток в контексті регулювання органами місцевого самоврядування.

План заняття:

1.Поняття та роль як процес формування та узагальнення науково-прикладних знань.

2.Етапи наукового пізнання процесів сталого економічного розвитку, їх еволюція та значимість.

3.Види науково - дослідних робіт та їх розвиток в контексті регулювання органами місцевого самоврядування.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних та прикладних базових наукового пізнання в сучасних умовах сталого регіонального розвитку.

Практичне заняття № 1

Тема: *Логіка формування та розвитку наукового знання*

Мета заняття

- Ознайомити студентів з основними принципами формування наукового знання.
- Вивчити етапи розвитку науки та логіку побудови

наукових теорій.

- Сформувати критичне мислення та навички аналізу наукових концепцій.

Основні питання заняття

1. Визначення наукового знання: специфіка та відмінності від інших типів знання.
2. Етапи розвитку науки: від емпіричного спостереження до побудови теорій.
3. Логічні структури наукових теорій: аксіоми, гіпотези, закони та висновки.
4. Верифікація та фальсифікація наукових знань.
5. Парадигми та наукові революції за Томасом Куном.

1. **Аналіз наукового тексту:** Виберіть фрагмент наукової статті або монографії. Виділіть основні гіпотези, аксіоми та логічні висновки.

2. **Порівняння наукових підходів:** Порівняйте класичну і сучасну наукову теорію у вашій галузі. Проаналізуйте зміни в логіці їх побудови.

3. **Дискусія:** Обговоріть вплив парадигмальних зрушень на розвиток науки. Наведіть приклади революційних відкриттів.

4. **Критичний аналіз:** Розгляньте одну з сучасних теорій та спробуйте визначити, які її положення можна фальсифікувати.

Очікувані результати

- Студенти розумітимуть сутність та еволюцію наукових картин світу.
- Навчатися аналізувати та порівнювати різні типи наукових картин світу.
- Сформують критичне мислення щодо впливу наукових змін на суспільство.
- Здобудуть навички визначення належності теорій

до конкретної наукової картини світу.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте поняття «наукова картина світу».
2. Визначте, на яких принципах базується характеристика етапів розвитку науки та логіка побудови наукових теорій?
3. Оцініть важливість сучасних напрямків формування наукової картини світу.
4. Охарактеризуйте роль і значимість науки в формуванні картини світу

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 2; 6; 7; 10].

Тема 2. Наукові картини світу

Поняття наукової картини світу. Історичні етапи формування наукової картини світу. Основні риси сучасної наукової картини світу:

План заняття:

1. Поняття «наукові картини світу», їх зміст та функціональна роль.
2. Аналіз історичних етапів наукового пізнання світу.
3. Основні риси сучасної наукової картини світу: елементи, зв'язки, місія.

Кількість годин: 2 год.

Практичне заняття № 2

Тема: Наукові картини світу

Мета заняття

- Ознайомити студентів з поняттям наукової картини світу та її еволюцією.
- Розглянути основні типи наукових картин світу: класичну, некласичну та постнекласичну.
- Сформувати розуміння впливу наукових картин світу на розвиток суспільства та культури.

Основні питання заняття

1. Поняття наукової картини світу та її значення для науки.
2. Історична еволюція наукових картин світу: від класичної до постнекласичної.
3. Основні характеристики класичної, некласичної та постнекласичної картин світу.
4. Вплив наукових революцій на зміну картин світу.
5. Сучасна наукова картина світу: тенденції та виклики.

Практичні завдання

2. Аналіз етапів: Визначте ключові особливості кожної з наукових картин світу (класична, некласична, постнекласична) та наведіть приклади їх впливу на наукові відкриття.
3. Дискусія: Обговоріть, як зміна наукової картини світу вплинула на розвиток технологій та суспільства.
4. Критичний аналіз: Розгляньте одну із сучасних наукових теорій та визначте, до якої наукової картини світу вона належить.
5. Творче завдання: Намалюйте схему або діаграму, що ілюструє еволюцію наукових картин світу.

Очікувані результати

- Студенти розумітимуть сутність та еволюцію

наукових картин світу.

- Навчатися аналізувати та порівнювати різні типи наукових картин світу.
- Сформують критичне мислення щодо впливу наукових змін на суспільство.
- Здобудуть навички визначення належності теорій до конкретної наукової картини світу.

Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1;2;4; 6; 11].

Тема 3. Наука та цінності техногенної цивілізації.

Поняття техногенної цивілізації. Наука як рушійна сила техногенної цивілізації. Виклики, пов'язані з наукою та цінностями техногенної цивілізації. Перспективи розвитку науки і цінностей у техногенній цивілізації.

План заняття:

1. Поняття та структура техногенної цивілізації.
2. Виклики сучасності, пов'язані з наукою та цінностями техногенної цивілізації.
3. Перспективи розвитку науки і цінностей у техногенній цивілізації, їх оприлюднення в освітньо-наукових та професійних колах.

Кількість годин: 4 год.

Мета заняття: формування теретичних та професійних навичок студентів щодо аналізу та узагальнення техногенної цивілізації.

Практичне заняття № 3

Тема: Наука та цінності техногенної цивілізації

Мета заняття

- Ознайомити студентів із впливом науки на формування техногенної цивілізації.
- Розглянути основні цінності та етичні виклики техногенної епохи.
- Сприяти формуванню критичного ставлення до технологічного прогресу та його наслідків.

Основні питання заняття

1. Визначення техногенної цивілізації та її ключові характеристики.
2. Вплив науково-технічного прогресу на формування суспільних цінностей.
3. Етичні проблеми техногенної цивілізації: штучний інтелект, генетична інженерія, екологічна криза.
4. Дилема "прогрес чи загроза": переваги та ризики технологічного розвитку.
5. Стратегії гармонізації науки, технологій та суспільних цінностей.

Практичні завдання

1. Аналіз проблем: Наведіть приклади сучасних етичних викликів, пов'язаних із технологічним прогресом. Запропонуйте можливі рішення.
2. Дискусія: Обговоріть, чи завжди технологічний розвиток є позитивним для суспільства. Підкріпіть свою думку прикладами.
3. Кейс-стаді: Проаналізуйте ситуацію, пов'язану з використанням штучного інтелекту або біотехнологій. Оцініть її з позицій етики та цінностей.
4. Творче завдання: Розробіть власну концепцію гармонізації технологій та людських цінностей у сучасному світі.

Очікувані результати

- Студенти розумітимуть вплив науки на формування цінностей техногенної цивілізації.
- Зможуть аналізувати етичні виклики, пов'язані з науково-технічним прогресом.
- Розвинуть навички критичного мислення щодо впливу технологій на суспільство.
- Навчатися пропонувати етичні рішення для сучасних технологічних проблем.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність сучасних етичних викликів, пов'язаних із технологічним прогресом?
2. Які критерії оцінювання якісних ознак техногенної цивілізації?
3. Перерахуйте концептуальні елементи техногенної цивілізації.
4. Наведіть приклад ситуації, пов'язаної з використанням штучного інтелекту в регіональних розвитку (на прикладі Рівненщини).

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 10].

Тема 4. Сучасні методологічні наукові концепції.

Особливості сучасної методології регіонального розвитку, наукові концепції, її основні функції. Парадигма – конкретна форма реалізації методології. Методологія структурно—функціонального аналізу. Соціально-орієнтовані методології: феноменологія, методології психоаналізу, герменевтика.

План заняття:

1. Сутність та завдання сучасної методології, її основні функції.
2. Методологія структурно—функціонального аналізу (на етапах підготовки Звіту зі сталого розвитку).
3. Дослідження міжнародної практики звітування за показниками сталого розвитку (в рамках Звіту з управління).

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних знань та компетенцій студентів щодо застосування сучасної методології регіонального розвитку, оцінювання сучасних концепцій та основних функцій.

Практичне заняття № 4

Тема: Сучасні методологічні концепції

Мета заняття

- Ознайомити студентів із сучасними методологічними концепціями у науці.
- Розкрити основні підходи та тенденції сучасної методології наукових досліджень.
- Сприяти розвитку критичного мислення щодо вибору та застосування методологічних підходів.

Основні питання заняття

1. Поняття та значення методології в наукових дослідженнях.
2. Основні сучасні методологічні концепції: системний підхід, синергетика, еволюційна методологія, міждисциплінарність.
3. Постнекласична методологія: принципи та

особливості.

4. Роль інформаційних технологій у розвитку методології науки.

5. Практичне застосування сучасних методологічних концепцій у різних галузях знань.

Практичні завдання

1. Аналіз концепцій: Визначте основні особливості та переваги однієї з сучасних методологічних концепцій. Наведіть приклади її застосування.

2. Дискусія: Обговоріть переваги та обмеження міждисциплінарного підходу у сучасній науці.

3. Кейс-стаді: Проаналізуйте конкретний науковий проект або дослідження, визначивши застосовані методологічні підходи.

4. Практичне завдання: Розробіть план дослідження з використанням сучасної методологічної концепції, обґрунтувавши її вибір.

Очікувані результати

- Студенти зрозуміють сутність та значення сучасних методологічних концепцій.

- Здобудуть навички аналізу та критичного оцінювання методологічних підходів.

- Навчатися обирати та обґрунтовувати застосування конкретних методологічних концепцій у наукових дослідженнях.

- Розвинуть здатність до міждисциплінарного мислення.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте сучасні методологічні наукові концепції.

2. Які особливості застосування методологічні наукові концепції ?

3. Запропонуйте аналітичні підходи аналізу конкретного наукового проекту, визначивши застосовані методологічні підходи.

4. Які особливості реєстрації документування права на інтелектуальну власність?

5. Дайте визначення поняття «методологічні концепції» - це системний процес формування ...

□ **Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 5; 8; 10].**

Тема 5. Види вчених звань та вчених ступенів

Вчені звання: процедура отримання, захисту. Перелік вчених звань (від найнижчого до найвищого). Наукові ступені за характером професійної діяльності. Вчені ступені на світовому рівні.

Кількість годин: 2 год.

План заняття.

1. Учені звання та особливість процесів їх здобуття.

2. Наукові ступені за характером професійної діяльності.

3. Еволюція розвитку вчених звань та альтернативи їх ефективної практичної підтримки.

Завдання

1. Підготувати огляд основних наукових ступенів та їх якісних характеристик, по потребують прикладного професійного підтвердження.

2. Підготувати огляд основних вчених звань та альтернативи їх ефективної підтримки їх практичної конкурентоздатності .

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте шлях для здобуття вченого звання.
2. В чому полягає значимість наукових ступенів, їх практичне підтвердження.
3. Що з міжнародної практики визнання науковця суспільством Вам імпонує?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [3; 4; 7; 10].

Змістовний модуль 2. Науково-практичні дослідження сталого регіонального розвитку

Тема 6: Соціальна та гуманітарна регіональна політика
Соціальна політика. Гуманітарна політика. Тенденції сучасного розвитку соціально – гуманітарної політики

План заняття.

- Соціальна політика: роль, ефективність реалізації.
2. Гуманітарна політика: місія, функції, пріоритети.
3. Тенденції сучасного розвитку соціально – гуманітарної політики.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: ознайомити студентів з теоретичними засадами, практичними підходами та альтернативами оцінки соціально – гуманітарної політики на етапах імплементації Стратегії регіонального розвитку.

Визначте правильну відповідь на тести:

1. Вкажіть правильні твердження:

- А) соціальна політика — комплекс заходів державного характеру, спрямованих на виявлення, задоволення і узгодження потреб та інтересів громадян
- Б) соціальна політика — комплекс заходів державного характеру, спрямованих на матеріальне забезпечення потреб громадян
- В) вся відповідальність з певної функції зосереджені в одному підрозділі
- Г) мета соціальної політики — створення умов для розвитку та оптимального функціонування соціальних відносин
- Д) об'єктом соціальної політики є суспільні процеси бізнесу, що безпосередньо чи опосередковано впливають на формування соціальної безпеки людини

2. До конкретних завдань соціальної політики відносяться:

- А) створення умов для реалізації соціального потенціалу людини
- Б) сприяння розвитку соціальних відносин
- В) розвиток соціально-трудова відносин
- Г) правильної відповіді немає
- Д) всі відповіді правильні

3. До конкретних завдань соціальної політики відносяться:

- А) реформування системи соціального захисту
- Б) удосконалення системи соціального страхування
- В) розвиток соціально-трудова відносин
- Г) реформування ринку праці та зайнятості
- Д) всі відповіді правильні

4. Соціальний захист – це:

- А) комплекс заходів державного характеру, спрямованих на матеріальне забезпечення потреб громадян
- Б) комплекс заходів недержавного характеру, спрямованих на матеріальне забезпечення потреб громадян
- В) сукупність державних заходів і видатків бюджету, пов'язаних з наданням фінансової допомоги окремим верствам населення
- Г) сукупність державних заходів і видатків бюджету, пов'язаних з наданням фінансової допомоги окремим верствам населення
- Д) правильно відповіді немає

5. Мета соціальної політики:

- А) створення умов для розвитку соціальних відносин
- Б) створення умов для оптимального функціонування соціальних відносин
- В) створення умов для всебічного розкриття творчого потенціалу людини
- Г) створення умов для досягнення в суспільстві суспільної злагоди
- Д) всі відповіді правильні

6. Об'єкт соціальної політики:

- А) суспільні відносини
- Б) соціальні відносини
- В) процеси життєдіяльності соціуму
- Г) творення соціальних цінностей
- Д) всі відповіді правильні

7. Головним завданням соціальної політики є:

- А) забезпечення чіткого функціонування всієї системи соціально-політичних інститутів
- Б) координація функціонування різних елементів системи

- В) формування оптимального співвідношення між різними формами, методами, засобами з метою одержання очікуваних результатів
- Г) правильної відповіді немає
- Д) всі відповіді правильні

8. Конкретним завданням соціальної політики є:

- А) мотивація бізнесу
- Б) реформування системи оподаткування
- В) розвиток агросектору
- Г) правильної відповіді немає
- Д) розвиток соціально-трудова відносин

9. До конкретних завдань соціальної політики відносять:

- А) створення умов для реалізації соціального потенціалу людини
- Б) удосконалення системи соціального страхування
- В) реформування ринку праці та зайнятості
- Г) всі відповіді правильні
- Д) реформування системи соціального захисту

10. Для соціального захисту характерно:

- А) сукупність державних заходів
- Б) сукупність видатків бюджету
- В) сукупність доходів бюджету
- Г) немає правильної відповіді
- Д) сукупність державних заходів і видатків бюджету, пов'язаних з наданням фінансової допомоги окремим верствам населення

11. Серед проблем гуманітарної політики:

- А) проблема «старіння нації»
- Б) глобальне потепління

- В) дисбаланс доходів та видатків бюджету
- Г) немає правильної відповіді
- Д) застаріла базова інфраструктура закладів культури

12. Серед проблем гуманітарної політики:

- А) всі перелічені фактори
- Б) брак ресурсів для реалізації культурної політики
- В) диспропорції у доступі до культурних практик
- Г) немає правильної відповіді
- Д) застаріла базова інфраструктура закладів культури

13. Для тенденцій розвитку гуманітарної політики в державі характерно:

- А) всі перелічені фактори
- Б) брак ресурсів для реалізації культурної політики
- В) диспропорції у доступі до культурних практик
- Г) тимчасова втрата Україною контролю над частиною своєї території
- Д) застаріла базова інфраструктура закладів культури

14. Серед проблем гуманітарної політики:

- А) всі перелічені фактори
- Б) брак ресурсів для реалізації культурної політики
- В) диспропорції у доступі до культурних практик
- Г) немає правильної відповіді
- Д) застаріла базова інфраструктура закладів культури

15. До застарілої базової інфраструктура закладів культури можна віднести такі фактори:

- А) мережа бібліотек вимагає оновлення
- Б) мережа мистецької освіти вимагає оновлення
- В) культурні послуги повинні розвиватись згідно із принципами культурного різноманіття

Г) культурні послуги мають відповідати доступності, інклюзивності

Д) всі відповіді правильні

Питання для обговорення:

1. Хто може затверджувати, коригувати, змінювати соціальну \ гуманітарну політику ?
2. Назвіть основні інформаційні джерела формування стратегічної соціальної \ гуманітарної політики.
3. Динаміка яких показників може характеризувати позитивну тенденцію в питаннях дотримання чинних норм соціальної \ гуманітарної в територіальній громаді?
4. Назвіть альтернативні підходи формування бази даних для внесення змін до соціальної \ гуманітарної політики територіальної громади.

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [6; 7; 10; 11].

Тема 7. Бюджетна політика держави: сутність, мета, завдання стратегічного розвитку регіональної економічної політики.

Сутність та проблематика державної регіональної економічної політики. Базова основа Бюджетної політики в сучасних умовах. Завдання стратегічного розвитку бюджетної регіональної економічної політики (в рамках СТРАТЕГІЇ розвитку Рівненської області на період до 2027 року).

Кількість годин: 2 год.

План заняття.

1. Формування бюджетної політики держави в умовах сучасних викликів.

2. Міжнародна практика бюджетного розподілу державних активів.

3. Особливості бюджетного фінансування в рамках СТРАТЕГІЇ розвитку Рівненської області на період до 2027 року).

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів з організації системного контролю за ефективністю бюджетних ресурсів (на прикладі територіальних громад Рівненської області).

Відшукайте правильну відповідь та обґрунтуйте її:

1. Серед основних завдань бюджетної децентралізації :

А) визначення переліку власних та делегованих повноважень

Б) перехід до системи цільових трансфертів, спрямованих на компенсацію видатків органів місцевого самоврядування в результаті реалізації ними делегованих функцій

В) запровадження розрахунку на основі формули перерозподілу національних податків, закріплених за місцевими бюджетами

Г) все перелічене

2. Децентралізація бюджетних фінансових ресурсів передбачає:

А) зміну системи оподаткування, при якій змінюються питомі надходження на користь місцевих бюджетів

Б) зміну трансфертної політики (відхід від принципу «від кожного по можливостям – кожному по необхідності»)

В) надання органами місцевого самоврядування більших повноважень в напрямку розробки та реалізації різноманітних програм розвитку

Г) все перелічене

3. Існують наступні типи децентралізації:

А) політична

Б) адміністративна і фіскальна

В) фіскальна

Г) все перелічене

4. Політична децентралізація – це:

А) переміщення повноважень від центральних урядових посадових осіб у столиці до тих, хто працює в областях

Б) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін

В) все перелічене

Г) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

5. Адміністративна децентралізація – це:

А) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін

Б) все перелічене

В) перерозподіл владних повноважень і відповідальності від центрального уряду і його органів до відповідних галузевих одиниць місцевих органів влади

Г) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

6. Фіскальна децентралізація – це:

А) делегування фінансових ресурсів та повноважень, формування дохідної частини бюджету

Б) спільна розробка і реалізація політики шляхом залучення зацікавлених сторін

- В) перерозподіл владних повноважень і відповідальності від центрального уряду і його органів до відповідних галузевих одиниць місцевих органів влади
- Г) все перелічене

7. Ми отримуємо від аналізу базових підходів до децентралізації:

- А) децентралізація повноважень має відбуватись із урахуванням принципу субсидіарності
- Б) держава може здійснювати децентралізацію влади в інтересах населення
- В) передача повноважень від органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування більш високого рівня адміністративно-територіального устрою на більш низький рівень, забезпечує також передачу необхідних для цього ресурсів і надано право
- Г) все перелічене

8. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) зростання обсягів податків та зборів, що створюють фінансову базу місцевих бюджетів
- Б) раціональне управління та використання земельних ресурсів
- В) збільшення кількості бюджетоутворюючих підприємств на рівні регіонів
- Г) все перелічене

9. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) зростання обсягів податків та зборів, що створюють фінансову базу місцевих бюджетів
- Б) надання стимулів державою на рівні регіонів з метою розвитку підприємств малого та середнього бізнесу

- В) створення сучасної інфраструктури кредитно-фінансових установ для залучення додаткових фінансових ресурсів
- Г) все перелічене

10. До основних напрямів зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів відносяться:

- А) модернізація та оновлення сфери житлово-комунального господарства з метою подальшого скорочення частки витрат місцевих бюджетів
- Б) надання стимулів державою на рівні регіонів з метою розвитку підприємств малого та середнього бізнесу
- В) раціональне використання трансфертів та дотацій з Державного бюджету на рівні регіонів
- Г) все перелічене

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення та класифікації бюджетного наповнення та розподілу як процесу адміністрування.
2. В компетенції якої категорії працівників /управлінців питання планування та розподілу бюджету (області, територіальної громади) ?
3. Які дискусійні питання щодо результатів децентралізації потребують оперативного вирішення (на прикладі області) ?
4. Які види ризиків бюджетного розподілу впливають найбільше на розрахунки територіальної громади за своїми зобов'язаннями ?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 5; 7; 11].

Тема 8. Науково – практичні підходи до ефективного використання природного та трудового ресурсного потенціалу.

Зміст, склад та функціональність ресурсного потенціалу. Проблеми використання природних ресурсів. Проблеми використання трудового потенціалу України
Кількість годин: 2 год.

План заняття

1. Порядок оцінки ресурсного потенціалу як складової суспільно – економічного потенціалу.
2. Альтернативи збалансованого використання природних ресурсів.
3. Проблеми збалансованості регіонального ринку праці.

Мета заняття: формування навичок студентів з питань вивчення складових ресурсного потенціалу, альтернатив його оцінювання. Правила та пріоритети збалансованого використання ресурсів (в т.ч., трудових) в умовах сучасного господарювання територіальних громад.

Оберіть правильний варіант відповіді.

1. Найбільш істотними характеристиками природно-ресурсного потенціалу є:

- А) тісний координаційний і субординаційний зв'язок його окремих компонентів
- Б) особлива єдність компонентів у взаємодії «людина суспільство виробництво»
- В) просторово-часова залежність природних ресурсів як елементів природно-ресурсного потенціалу
- Г) все перелічене

2. Найбільш істотними характеристиками природно-ресурсного потенціалу є:

- А) глобальне потепління
- Б) національна економіка
- В) просторово-часова залежність природних ресурсів як елементів природно-ресурсного потенціалу
- Г) національна культура

3. До видів структури природно-ресурсного потенціалу відносять:

- А) компонентну структуру, котра характеризує внутрішньовидові і міжвидові співвідношення природних ресурсів
- Б) функціональну структуру, котра відображає ранжування природних ресурсів за їх комплекс утворюючими можливостями
- В) територіальну структуру, котра є мірою внутрішньо районного розміщення основних форм територіальної організації комплексів природних ресурсів.
- Г) все перелічене

4. До видів структури природно-ресурсного потенціалу відносять:

- А) компонентну структуру, котра характеризує внутрішньовидові і міжвидові співвідношення природних ресурсів
- Б) функціональну структуру, котра відображає ранжування природних ресурсів за їх комплекс утворюючими можливостями
- В) все перелічене
- Г) організаційну структуру, котра характеризує природні ресурси з точки зору самоорганізації та самовідтворення

5. Природно-ресурсний потенціал – це:

- А) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які впливають на економічну діяльність
- Б) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які використовуються в процесі виробництва матеріальних благ
- В) все перелічене
- Г) сукупність наявних природних умов і ресурсів, які можуть використовуватися в процесі виробництва матеріальних благ

6. Компонентна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

7. Функціональна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

8. Територіальна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

9. Організаційна структура природно-ресурсного потенціалу території визначає :

- А) співвідношення різних видів природних ресурсів (мінеральних, земельних, лісових, водних тощо)
- Б) вплив природних ресурсів на формування спеціалізації регіонів та господарських комплексів
- В) різноманітні форми просторової позиції природно-ресурсних комплексів
- Г) можливості відтворення та ефективної експлуатації природних ресурсів.

10. Виділяють наступні складові природно-ресурсного потенціалу:

- А) мінеральні, до яких відносять корисні копалини та мінерально-будівельну сировину
- Б) земельні, серед яких виділяють типи ґрунтів, а також типи господарського використання земель
- В) водні, які поділяються на води Світового океану та води суходолу
- Г) все перелічене

11. Виділяють наступні складові природно-ресурсного потенціалу:

- А) біологічні ресурси, що включають рослинний і тваринний світ
- Б) земельні, серед яких виділяють типи ґрунтів, а також типи господарського використання земель
- В) водні, які поділяються на води Світового океану та води суходолу
- Г) все перелічене

12. Виділяють наступні складові природно-ресурсного потенціалу:

- А) біологічні ресурси, що включають рослинний і тваринний світ
- Б) земельні, серед яких виділяють типи ґрунтів, а також типи господарського використання земель
- В) рекреаційні, що включають природно-кліматичні, бальнеологічні, пляжні й заповідні
- Г) все перелічене

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями можна класифікувати економічний потенціал територіальної громади, суб'єкта господарювання?
2. Що може бути джерелами інформації для оцінки економічний потенціал територіальної громади, суб'єкта господарювання?
3. Назвіть основні проблеми регіонального ринку праці.
4. Який порядок оцінювання ресурсного забезпечення господарської діяльності (міжнародна та вітчизняна практики)?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [4; 5; 7; 8].

Тема 9. Ефективний податковий менеджмент: науково-практичні підходи.

Предмет та об'єкт податкового менеджменту. Інструменти податкового менеджменту. Менеджмент нарахування та сплати податку на прибуток. Менеджмент нарахування та сплати єдиного податку. Менеджмент нарахування та сплати податку на додану вартість. Менеджмент оподаткування доходів фізичних осіб.

План заняття:

1. Законодавчі акти у сфері податкового регулювання.
2. Ідентифікація видів та об'єктів оподаткування, їх вплив на фінансовий стан суб'єкта.
3. Ефективний менеджмент податкової системи: ознаки, альтернативи оптимізації

Кількість годин: 4 год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних основ оперативних процесів податкового менеджменту. Застосування ефективних заходів оптимізації податкової системи.

Оберіть правильний варіант відповіді:

1. Податкову політику суб'єкта пропонується розробляти з урахуванням таких кроків:

А) виявлення напрямків діяльності, які дозволяють мінімізувати податкові платежі

- Б) знаходження можливостей зменшення бази оподаткування діяльності суб'єкта за рахунок використання прямих податкових пільг
- В) урахування непрямих податкових пільг, склад яких визначається можливостями зменшення бази оподаткування при незмінних ставках
- Г) все перелічене

2. Податкову політику суб'єкта пропонується розробляти з урахуванням таких кроків:

- А) виявлення напрямків діяльності, які дозволяють мінімізувати податкові платежі
- Б) урахування регіональних особливостей диверсифікації діяльності з метою використання податкових переваг
- В) урахування непрямих податкових пільг, склад яких визначається можливостями зменшення бази оподаткування при незмінних ставках
- Г) все перелічене

3. Податкову політику суб'єкта пропонується розробляти з урахуванням таких кроків:

- А) оцінювання ефективності розробленої податкової політики підприємства при порівнянні альтернативних варіантів
- Б) урахування регіональних особливостей диверсифікації діяльності з метою використання податкових переваг
- В) урахування непрямих податкових пільг, склад яких визначається можливостями зменшення бази оподаткування при незмінних ставках
- Г) все перелічене

4. Податковий план суб'єкта включає, у тому числі, наступну інформацію:

- А) календарний план-графік платника податків за кожним обов'язковим платежем до бюджету
- Б) перелік заходів щодо оптимізації податкових потоків, тимчасові параметри реалізації оптимізаційних заходів, відповідальних виконавців, ресурси,
- В) все перелічене
- Г) графік податкових виплат з урахуванням управлінських підходів з питань оптимізації податкового портфеля і податкових пільг за конкретними податками

5. Податковий план суб'єкта включає, у тому числі, наступну інформацію:

- А) графік підвищення кваліфікації фахівців, відповідальних за ведення податкового обліку і складання звітності
- Б) перелік заходів щодо оптимізації податкових потоків, тимчасові параметри реалізації оптимізаційних заходів, відповідальних виконавців, ресурси,
- В) все перелічене
- Г) графік податкових виплат з урахуванням управлінських підходів з питань оптимізації податкового портфеля і податкових пільг за конкретними податками

6. Об'єкт оподаткування податком на прибуток – це:

- А) фінансовий (бухгалтерський) результат \pm різниці
- Б) доходи від усієї (звичайної) діяльності
- В) доходи операційної діяльності
- Г) доходи від операцій з основними засобами

7. Базова ставка оподаткування податком на прибуток:

- А) 18%
- Б) 22%
- В) 20%
- Г) 5%

8. Базова ставка оподаткування податком додану вартість:

- А) 18%
- Б) 22%
- В) 20%
- Г) 5%

9. Базова ставка оподаткування єдиним страховим внеском:

- А) 18%
- Б) 22%
- В) 20%
- Г) 5%

10. Платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати таких податків і зборів:

- А) податку на прибуток підприємств
- Б) податку на додану вартість
- В) податку на майно
- Г) все перелічене

11. Платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати таких податків і зборів:

- А) податку на прибуток підприємств
- Б) податку на додану вартість
- В) рентної плати за спеціальне використання води
- Г) все перелічене

12. Не можуть бути платниками єдиного податку суб'єкти господарювання, які здійснюють:

- А) діяльність з організації, проведення азартних ігор
- Б) обмін іноземної валюти

- В) виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів
- Г) все перелічене

13. Не можуть бути платниками єдиного податку суб'єкти господарювання, які здійснюють:

- А) видобуток, виробництво, реалізацію дорогоцінних металів
- Б) обмін іноземної валюти
- В) видобуток, реалізацію корисних копалин
- Г) все перелічене

14. Для податку на додану вартість (ПДВ) характерно:

- А) непрямий податок
- Б) включається в ціну товарів, робіт, послуг
- В) сплачується до бюджету за рахунок коштів покупця
- Г) все перелічене

15. Об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з:

- А) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України
- Б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України
- В) ввезення товарів (супутніх послуг) на митну територію України в митному режимі імпорту
- Г) все перелічене

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями можна оцінити ефективність податкової системи суб'єкта господарської діяльності?
2. Що може бути базовими правилами і нормами для оптимізації податкового менеджменту?

3. В чому сутність оцінки завершеності процесів оптимізації податкового менеджменту?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 9].

Тема 10. Організація трудових відносин в сучасних умовах господарювання

Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану. Організація оплати праці як мотиваційний елемент ефективності професійного - кадрового персоналу. Регулювання додаткових та преміальних виплат (на прикладі ТГ)

План заняття

1. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану
2. Організація оплати праці як мотиваційний елемент ефективності професійного - кадрового персоналу.
3. Штатні та позаштатні працівники, іцінка їх трудового вкладу, регулювання додаткових та преміальних виплат (на прикладі ТГ)

Кількість годин: 4 год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних основ та практичних підходів до організації трудових відносин в умовах воєнного стану. Альтернативи впровадження інструментів оптимізації виплат з урахуванням оцінки персоніфікованого трудового вкладу.

Підготуйте коротку інформацію на відповідь з урахуванням вимог щодо збалансованості господарської діяльності :

1. Назвіть види доплат, що мотивують до підвищення виробітку працівника.

2. В чому відмінність доплат від надбавок?
3. Які форми соціальної підтримки складають базовий соціальний пакет ?
4. Які форми соціальної підтримки складають мотиваційний базовий соціальний пакет?
5. Як впливає на соціальний захист цивільно – правова угода?
6. Що, на вашу думку, є визначальним в науковій організації праці сьогодні ?
7. Які види преміальних виплат формують систему мотивації працівника до підвищення свого фаху?
8. В чому полягає сутність адресної соціальної підтримки?
9. Які види відпустки є соціальними ? Їх призначення і мотиваційна роль.
10. Вплив на мотивацію до додаткової зайнятості працівника працевлаштування за сумісництвом та суміщенням.

ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Зразки тестових завдань.

Переконайтесь, чи правильною є запропонована відповідь (правильна відповідь – підкреслена).

Тести для перевірки знань

1. Для наукового дослідження властиво:
 - має об'єкт в предмет
 - чітко визначені мета й завдання
 - предмет знаходиться в межах об'єкта
 - все перелічене
 - об'єктом дослідження є процес або явище

2. Мета наукового дослідження включає:

- визначення об'єкта
- достовірність вивчення структури об'єкта
- достовірне визначення зв'язків на основі

розроблення у науці принципів та методів пізнання

- все перелічене
- вірного варіанта немає

3. Мета наукового дослідження включає:

- достовірність вивчення структури об'єкта
- визначення розмірів та джерел фінансування
- оцінку інноваційності наукового рішення
- отримання фінансування на розробки
- вірного варіанта немає

4. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування
- має органічний зв'язок теорії і практики
- вірного варіанта немає

5. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування
- має новизну та унікальність
- вірного варіанта немає

6. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- спрямоване виключно на виробництво
- виконується в лабораторіях
- технічного спрямування

- має послідовність зв'язку із попередніми дослідженнями

- вірного варіанта немає

7. Наукове дослідження характеризується ознаками:

- має творчий характер

- має послідовність зв'язку із попередніми дослідженнями

- має новизну та унікальність

- має органічний зв'язок теорії і практики

- все перелічене

8. Інтегрований розвиток державної регіональної політики включає:

- галузеву та територіально- господарську інтеграцію в рамках функціонування ТГ

- дотримання інтересів осіб з особливими потребами

- стимулює активне співробітництво між суб'єктами господарювання

- збалансованість соціальної підтримки та екологічного захисту

- правильної відповіді немає

9. Господарювання шляхом комплексотворення суб'єктів ТГ передбачає:

- об'єднання виробничих ресурсів всіх суб'єктів з метою розв'язання стратегічних проблем

- концентрацію виробничих процесів в межах однієї ТГ

- ієрархію виробничих ланок в питаннях управлінського підпорядкування

- все перелічене

- немає правильної відповіді (наведені варіанти потребують уточнення)
10. Як категорія науки факт може розглядатися:
- будь-який отриманий результат
 - як достовірне знання про певну множину
 - як синтетичний процес дослідження
 - як процес, завдяки якому відбуваються узагальнення, в результаті чого виникають поняття
 - немає правильної відповіді
11. До фактів дійсності відносяться:
- судження
 - гіпотези
 - наукові теорії
 - об'єктивні речі, явища
 - немає правильної відповіді
12. До фактів науки відносяться:
- об'єктивні речі
 - явища
 - події
 - відображення у свідомості фактів дійсності у вигляді суджень
 - немає правильної відповіді
13. Науковий факт – це:
- знання про будь-яку подію або явище
 - знання про будь-яке явище
 - це синонім істини
 - всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді

14. До наукового факту можна віднести наступні твердження :
- це - інформаційна посилка
 - фіксує емпіричне знання
 - фіксує знання, отримане в ході спостережень
 - фіксує знання, отримане в ході експериментів
 - всі відповіді правильні
15. При науковому дослідженні важливо:
- концентрувати увагу на основних питаннях теми
 - концентрувати увагу на ключових питаннях теми
 - зважати на побічні факти
 - зважати увагу на питання, що здаються малозначущими
 - зважати на все перелічене
16. В процесі викладу наукових фактів важливі моменти:
- мають здійснюватися в контексті загального історичного процесу
 - відображати комплексний галузевий розвиток
 - бути моно-аспектними
 - всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
17. В процесі викладу наукових фактів важливі моменти:
- мають здійснюватися в контексті політичного процесу
 - відображати комплексний галузевий розвиток
 - бути моно-аспектними
 - здійснюються з урахуванням як загальних, так і специфічних особливостей
 - немає правильного варіанті відповіді

18. Фактуалізм як природа фактів у сучасній філософії науки визначає:
- незалежність фактів стосовно різних теорій
 - автономність фактів стосовно різних теорій
 - незалежність та автономність фактів стосовно різних теорій
 - всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
19. Теоретизм як природа фактів у сучасній філософії науки стверджує:
- що факти повністю залежать від теорії
 - підкреслює незалежність фактів стосовно різних теорій
 - підкреслює автономність фактів стосовно різних теорій
 - при зміні теорії не відбувається зміна усього базису науки
 - немає правильного варіанті відповіді
20. Для факту характерно:
- є результатом активної взаємодії суб'єкта й об'єкта
 - залежить від теорії
 - теорія формує концептуальну основу фактів
 - виділяє досліджуваний аспект дійсності
 - всі відповіді правильні
21. Для одержаних в результаті експерименту фактів властиво:
- визначаються властивостями матеріальної дійсності
 - можуть підтверджувати теорію
 - можуть суперечити теорії
 - науковий факт, якому притаманне теоретичне навантаження, є порівняно незалежним від теорії

- всі відповіді правильні
22. Проблема – це комплекс питань, що
- виникають у процесі наукового дослідження
 - виникають у процесі побутового спілкування
 - вирішення яких становить теоретичний інтерес
 - вирішення яких становить практичний інтерес
- всі відповіді правильні
- немає правильного варіанті відповіді
23. Проблема включає в себе наступні основні моменти:
- її постановку
 - формулювання
 - вирішення
- всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
24. У сучасній філософії й методології науки виділяються проблеми:
- конструктивні
 - реконструктивні
 - нерозвинені
- всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
25. Для нерозвинених проблем властиво:
- завдання, які характеризуються нестандартністю
 - завдання, алгоритм вирішення якого невідомий
 - завдання, що виникло як закономірний результат пізнання
 - завдання, вирішення якого спрямоване на усунення протиріччя у пізнанні
- всі відповіді правильні

26. Для нерозвинених проблем характерні:
- стандартність завдання
 - добре відомий алгоритм вирішення її
 - виникає як закономірний результат експерименту
 - завдання, вирішення якого спрямоване на усунення протиріччя, що виникло у пізнанні
 - добре знайомі шляхи вирішення, альтернативи завершення
27. Наукова проблема завжди формулюється на базі:
- досить обґрунтованих попередніх досліджень
 - попередніх дискусій
 - узагальнення історичного досвіду
 - всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
28. У сфері логіки наукових досліджень проблемна ситуація – це:
- об'єктивне протиріччя між метою та способами її реалізації
 - протиріччя в заходах менеджменту
 - складність вирішення питання
 - всі відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
29. Проблемна ситуація у сфері логіки наукових досліджень – це:
- об'єктивне протиріччя між потребою в певних діях і відсутністю цих дій

- нестандартність логіки прийняття управлінських рішень
 - неефективність операційного управління
 - відсутність стратегічного управління
 - немає правильного варіанті відповіді
30. Проблемні ситуації можна класифікувати за різними критеріями:
- за спрямованістю – проблемні ситуації пошуку нових знань
 - за рівнем проблемності
 - з наукових напрямів та галузей, у яких припустиме застосування тих чи інших проблемних ситуацій
 - всі наведені варіанти відповіді правильні
 - немає правильного варіанті відповіді
31. Класифікація проблемних ситуацій за рівнем проблемності:
- проблемні ситуації з гостро вираженими суперечностями
 - проблемні ситуації з помірно вираженими суперечностями
 - проблемні ситуації з слабо вираженими суперечностями
 - всі наведені варіанти відповіді правильні
 - немає правильного варіанта відповіді
32. Під гіпотезою розуміють обгрунтоване припущення, яке:
- не суперечить достовірним фактам
 - не суперечить достовірним законам,
 - не суперечить раніше доведеним положенням науки
 - містить початкове пояснення досліджуваних явищ

- всі наведені варіанти відповіді правильні
33. Серед основних напрямів теоретичних розробок у теорії менеджменту:
- демократична корпорація
 - внутрішні ринки корпорацій
 - домашні бюро
 - теорія альянсів
 - всі наведені варіанти відповіді правильні
34. Серед основних напрямів теоретичних розробок у теорії менеджменту:
- мережеві організації
 - адаптивні (органічні) структури
 - реінжиніринг
 - асоціативних форм організації управління теорія альянсів
 - всі наведені варіанти відповіді правильні

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового пізнання : наук.-метод. посібн. К. : Вид-во УАДУ, 2022. 320 с.
2. Методологія, організація та технологія наукових досліджень : навч. посіб. для аспірантів / О. П. Дзьобань; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.

4. СТРАТЕГІЯ розвитку Рівненської області на період до 2027 року. URL: <https://www.rv.gov.ua/storage/app/sites/11/2020/strategia-2027-proekt.pdf>

5. Деякі питання забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку в Україні: Розпорядження від 29 листопада 2024 р. № 1190-р. Документ 1190-2024-р, чинний, поточна редакція — Прийняття від 29.11.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2024-%D1%80#Text>

6. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і доп. К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

7. Levytska S. O., Osadcha O. O., Tykhonchuk L. Kh. Security of economic potential for critical infrastructure subjects. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, грудень 2023. № 31(59). С. 4–12. INDEX COPERNICUS (ICV 2017 = 74,48) EBSCO Publishing, Inc. ResearchBib Ulrichsweb (Ulrich's Periodicals Directory) URL: DOI: 10.25264/2311-5149-2023-31(59)-4-12.

8. Levytska S., Ostapiuk N., Tsiatkovska O., Resler M., Mykhalska O. State institution non-financial asset audit strategy development. *Economics of Development*. 2024. 23(2). P. 57–68. doi: 10.57111/econ/2.2024.57. Creative Commons Attribution License 4.0 (URL: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)(Scopus).

9. O. Osadcha, S. Levytska, O. Zinkevych, V. Rozdopcheniuk, R. Didukh. Formation of a resilient economy through the integration of digital risk management and “green” modernization of enterprises. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*1576 (2025) 012002. IOP

Publishing. URL: doi:10.1088/1755-1315/1576/1/012002 (Scopus).

10. Levytska S., Osadcha O., Tykhonchuk L., Saltykov V. Financial tools for the implementation of environmental projects. *E3S Web of Conf.* 2024. Volume 558. 4th International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering. URL: DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801016> (Scopus).

11. Levytska S., Osadcha O. (). Risk-oriented approach as a sustainable business management tool. *Finance of Ukraine.* 2025. (8), P. 86–103. URL: <https://doi.org/10.33763/finukr2025.08.086>.

12. Мокляк К. В., Левицька С. О. РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД РІВНЕНЩИНИ: АЛЬТЕРНАТИВИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ. *Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади* [Електронне видання] : монографія / Л. Х. Тихончук, Л. О. Маланчук, С. Є. Антонова та ін. Рівне : НУВГП, 2023. 388 с. С. 257–272 (Unpublished). (авт. – 0,25 д.а.).